

C

Causal Relationship of Factors Affecting the Effectiveness of Good Management of Trade Associations

Wipawan Janprachom^{1*}

Thirawat Chantuk²

Received: July 2, 2018 Revised: September 17, 2018 Accepted: September 27, 2018

Abstract

The purpose of this research was 1) to study the causal relationship of the factor that affected the effectiveness of good management and 2) to examine the concordance of causal relationship of the factor that affected the effectiveness of good management of trade association. The sample group totaling 260 people was the committees, members, and staffs of trade association, Ministry of Commerce. The sampling method was the selective method that was not relied on probability. The tool in this research was the opinion questionnaire. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. For hypothesis testing, researchers used goodness of fit index which consisted of chi-square value (χ^2), goodness of fit index (GFI), root mean square error of approximation value (RMSEA), and comparative fit index (CFI). The cause of the factors affecting the effectiveness of good management for the trade association was analyzed and found that the χ^2 value was 386.86 with statistical significance at p-value equal to 0.00. Relative chi-square value (χ^2/df), CFI, GFI, adjust goodness of fit index (AGFI) and RMSEA were 6.45, 0.94, 0.81, 0.72, and 0.145, respectively. These values did not pass all criteria. After adjusting the model to meet the criteria which was consistent with the data, the χ^2 value was 39.98 with statistical significance at the p-value equal to 0.25. The relative chi-square value and CFI were 1.14 and 1.00 which passed all criteria. For good management effectiveness, the factors that affected the effectiveness of good management the most were moral and ethical aspects, followed by transparency and participation.

Keywords: trade association, effectiveness, good management

¹ Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Rattanakosin

² Faculty of Management Science, Silpakorn University

* Corresponding author. E-mail: wipawankik2127@gmail.com

A

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า

วิภาวรรณ จันทร์ประทุม^{1*}

อีระวัฒน์ จันทร์กั๊ก²

วันรับบทความ: July 2, 2018 วันแก้ไขบทความ: September 17, 2018, วันตอบรับบทความ: September 27, 2018

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดี 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่ของสมาคมการค้า จำนวน 260 คน และกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คณะผู้วิจัยใช้ดัชนีชี้วัดความกลมกลืน ประกอบด้วย ค่าไค-สแควร์ (χ^2) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (RMSEA) และค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพันธ์ (CFI) จากการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้ากระทรวงพาณิชย์ พบว่า ค่า χ^2 มีค่า 386.86 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p-value เท่ากับ 0.00 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) ค่า CFI, GFI, ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) และค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ 6.45, 0.94, 0.81, 0.72 และ 0.145 ตามลำดับ ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ทุกค่า และผลหลังปรับโมเดลเพื่อให้ได้ค่าที่สอดคล้องกับข้อมูล พบว่า ค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 39.98 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p-value เท่ากับ 0.25 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) เท่ากับ 1.14 และ ค่า CFI เท่ากับ 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกค่า เมื่อพิจารณาประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดี ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านความโปร่งใสและด้านการมีส่วนร่วม

คำสำคัญ: สมาคมการค้า ประสิทธิภาพ การบริหารจัดการที่ดี

¹ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

² สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

* Corresponding author. E-mail: wipawankik2127@gmail.com

บทนำ

สมาคมการค้าถือเป็นสถาบันตัวแทนของภาคธุรกิจและเป็นศูนย์รวมผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งกำกับดูแลโดยกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งครอบคลุมภาคเศรษฐกิจ ทั้งภาคการผลิต การค้า และการบริการสมาคมการค้าจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจให้เข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2558) การพัฒนาศักยภาพสมาคมการค้าเป็นอีกหนึ่งบทบาทที่เสริมสร้างความเข้มแข็งของสมาคมการค้าและเครือข่ายสมาคมการค้าให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการโดยมีวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กรเป็นศูนย์กลางที่องค์กรจะทำได้บรรลุปเป้าหมายที่กำหนดขึ้น ดังนั้น การบริหารจัดการที่ดีจะทำให้องค์กรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานได้ อีกทั้งยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตามและตรวจสอบ โดยมีประชาชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารองค์กร เพราะเป็นการสร้างสำนึกที่ดีในการบริหารงาน และการทำงานในองค์กร และจัดระบบที่สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามสำนึกที่ดี ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ล้าสมัย การติดตามการทุจริต ความโปร่งใส โดยคำนึงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบ เนื่องจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐนั้น จะเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง (พิเศษ บัณฑิตน์, 2554) จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทางผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญของประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า และเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของความสัมพันธเชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งคาดว่าผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ในการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศต่อไป

บททวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความโปร่งใสเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมา ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนสรุปว่า องค์กรประกอบของความโปร่งใส ประกอบด้วย กระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์ และกระบวนการตรวจสอบข้อมูล การมีหลักฐานกำกับและสามารถอธิบาย เหตุผลประกอบการดำเนินงาน ส่วนตัวชีวิตความโปร่งใสประกอบด้วย การประกาศนโยบายด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานอย่างเปิดเผยและเพียงพอ การกำหนดกระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานให้มีความชัดเจนบุคลากรมีสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างกว้างขวาง การเปิดโอกาสให้บุคคลในหน่วยงานเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การเปิดโอกาสให้บุคลากรในหน่วยงานสามารถตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานได้ตามความเหมาะสม

ลันดิชย เอ็องประสิทธิ์ (2551) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการร่วมรับผิดชอบ ในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบต่อมาถึงตัวของบุคลากรเอง การที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้นผู้นำจะต้องยอมรับ ในปรัชญาการพัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้รับการปฏิบัติอย่าง เป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กรนอกจากตัวบุคลากร นั้นแล้วการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภายนอกก็นับเป็นการขับเคลื่อนให้องค์กรได้รับการสนับสนุนและโอกาสใน รูปแบบต่าง ๆ นอกจากนั้น การสร้างเครือข่าย ก็ถือเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคม (Social Network) ที่แตกต่างไปจากกลุ่ม โดยที่กลุ่มจะมีขอบเขตที่ชัดเจน รู้ว่าใครเป็นสมาชิก มีความเป็นรูปธรรมมองเห็นได้ มีโครงสร้างทางสังคมในระดับหนึ่ง แต่เครือข่ายเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่มีขอบเขต การเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกเครือข่ายอาจจะมองเห็นหรือมองไม่เห็นเป็นรูปธรรมก็ได้ ซึ่งการเชื่อมโยง ระหว่างกัน รวมถึงองค์ประกอบในด้านคุณธรรมจริยธรรม เพราะคุณธรรมจริยธรรมนับเป็นองค์ประกอบ พื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนพึงมีจริยธรรมเป็นแนวทางการประพฤติที่จะนำความสุขและความเจริญก้าวหน้ามาสู่ สังคมนั้น ๆ ถ้ามนุษย์มีจริยธรรมส่งผลให้มีคุณภาพการตัดสินใจที่ดี ดังนั้น จึงกำหนดตัวแปรอิสระได้ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วมและด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า

สำหรับหลักเกณฑ์ที่จะใช้ประเมินหรือวัดประสิทธิผลขององค์การนี้ในทัศนะของ Robbins (1994) เห็นว่า วิธีการวัดประสิทธิผลขององค์การมี 4 วิธี ได้แก่

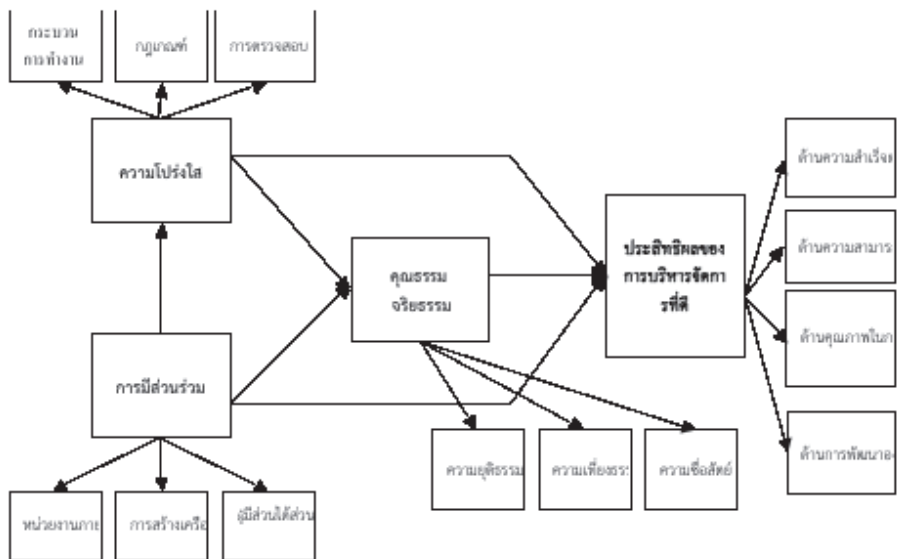
1. การวัดประสิทธิผลด้านความสำเร็จตามพันธกิจขององค์การ วิธีการนี้ถือว่าประสิทธิผลขององค์การ จะต้องวัดจากความสามารถในการทำกำไรได้ตามระดับที่กำหนด การขยายกิจการ ความสามารถในการดำรง อยู่ได้หรือความรับผิดชอบต่อองค์กรธุรกิจที่มีต่อสังคม สำหรับองค์กรภาครัฐสามารถวัดประสิทธิผลได้จากการ ให้บริการสาธารณะที่ประชาชนมีความพึงพอใจ

2. การวัดประสิทธิผลองค์การจากความสามารถในการบริหารจัดการ เนื่องจากในองค์กรธุรกิจนั้นจะ ประกอบด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วนผู้มีส่วนได้เสียกับองค์การหรือหน่วยงานนับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญกับ องค์การทั้งนี้เพราะผู้มีส่วนได้เสียนั้นสามารถควบคุมทรัพยากรบริหารที่จำเป็นต่อการอยู่รอดขององค์การ ดังนั้น องค์การที่มีประสิทธิผลจะต้องเป็นองค์การที่มีผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองการณ์ไกลและองค์การจะต้อง สร้างความได้เปรียบมากกว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ได้และทำให้การบริหารจัดการนั้นสามารถดำเนินไปได้อย่าง มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. ด้านคุณภาพในการให้บริการ การบริการมีความสำคัญ และมีบทบาทเป็นอย่างมากในโลกซึ่งใน ประเทศไทย ภาคการบริการถือว่ามีสำคัญไม่แพ้ภาคการผลิต จากการปรับเปลี่ยนทางด้านโครงสร้าง เศรษฐกิจเข้าสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Countries - NIC) ประกอบกับ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีซึ่งได้ส่งผลให้ระบบการผลิตสินค้าและบริการมีการขยายตัวมากขึ้น และ

พบว่า อุตสาหกรรมมีแนวโน้มที่จะมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และมีความต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลต่อความเป็นอยู่ตลอดจนมาตรฐานการครองชีพของ ประชาชน การศึกษา และรายได้สูงขึ้นกว่าแต่ก่อน ก่อให้เกิดความต้องการในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการ อำนวยความสะดวก ของผู้รับบริการใหม่ ๆ ดังนั้น อาชีพการบริการจึงมีสมาคมการค้า กระทบวงพาณิชย์ในการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ

4. ด้านการพัฒนาบริหารจัดการองค์กรเป็นแนวคิดที่เน้นกระบวนการพัฒนาองค์การให้กลับสู่สภาพใหม่ที่เหมือนเดิมหรือดีกว่าเดิม โดยมุ่งความกล้าไปที่การยอมรับการเปลี่ยนแปลง การริเริ่มวิธีการหรือกระบวนการที่เป็นการเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงที่จำเป็น และการใช้เครื่องมือในการแทรกแซง (Intervention) เพื่อให้องค์การมีความแข็งแกร่ง มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และเพิ่มพูนทักษะในการสร้างสถานะใหม่ให้กับองค์การ แม็กกิลล์ (McGill & Slocum, 1994) กล่าวว่า การพัฒนาองค์การ หมายถึง กระบวนการวางแผนที่จะพัฒนาความสามารถขององค์การเพื่อให้สามารถที่จะบรรลุและดำรงไว้ซึ่งระดับการปฏิบัติงานที่พอใจที่สุด โดยสามารถวัดได้ในเชิงของประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และการเปลี่ยนแปลงและเป็นยุทธศาสตร์ของการบริหารจัดการขององค์การ ที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความเชื่อ ทักษะคิด ค่านิยม และโครงสร้างขององค์การ เพื่อทำให้องค์การสามารถปรับตัวได้อย่างสอดคล้องกับสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น วิทยาการ เทคโนโลยีสมัยใหม่ การตลาด และสิ่งท้าทายใหม่ ๆ นักวิชาการชาวสหรัฐอเมริกา ได้กล่าวว่าการพัฒนาองค์การ คือ “ความพยายามในการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่มุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งระบบ เช่น การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม ค่านิยม หรือระบบการให้คำตอบแทน เป็นต้น โดยเริ่มจากฝ่ายบริหารระดับสูงลงมาเพื่อเพิ่มความมีประสิทธิภาพและความเจริญเติบโตขององค์การ” โดยเขาเน้นให้เห็นว่า การพัฒนาองค์การนั้นแตกต่างจากการพัฒนาการบริหาร และการฝึกอบรม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้ากระทรวงพาณิชย์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้าที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

สมมติฐานการวิจัย

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตงานวิจัยออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ (1) ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ สมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ (2) ขอบเขตด้านเนื้อหาเป็นการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ตรวจสอบความสอดคล้องของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (3) ขอบเขตด้านเวลา เดือนพฤศจิกายน 2560

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่ของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำนวนทั้งหมด 2,436 คน (ข้อมูลจากฐานข้อมูลการประกวดสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2559) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงลักษณะข้อมูลวิจัยที่ต้องใช้สถิติวิเคราะห์ขั้นสูงคือ การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) จึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้สอดคล้องกับการใช้สถิติเบื้องต้น คือ ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องมีขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 คนต่อ 1 พารามิเตอร์ตัวอย่าง (Hair, Black, Babin, & Anderson, 2010) โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่ของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ ตัวแปรที่ใช้มีจำนวน 13 ตัวแปร ดังนั้น จึงคำนวณขนาดตัวอย่างได้ 260 ตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ของสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.925 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง โดยมีเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklists)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ โดยมีการกำหนดค่าระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

การอภิปรายผลการวิจัยและการแปลความหมายค่าคะแนนแบบสอบถามที่ใช้การวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น (Interval Scale) จะใช้เกณฑ์เฉลี่ยในการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{คะแนนอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

เกณฑ์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายตามลำดับคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความสัมพันธ์
4.21-5.00	มีความสัมพันธ์มากที่สุด
3.41-4.20	มีความสัมพันธ์มาก
2.61-3.40	มีความสัมพันธ์ปานกลาง
1.81-2.60	มีความสัมพันธ์น้อย
1.00-1.80	มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วจากนั้นทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากคณะเพื่อเก็บข้อมูลกับคณะกรรมการ สมาชิก และเจ้าหน้าที่ของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์

4. การจัดกระทำข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ประมวลผลหาค่าสถิติที่ต้องการ (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2554)

สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

4.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 การวิเคราะห์ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และคำนวณขนาดของอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัย ก่อนปรับ และหลังปรับโมเดล (ในกรณีที่โมเดลยังไม่เป็นไปตาม

เกณฑ์) ได้แก่ ค่าสถิติโค-สแควร์ ค่าดัชนีสำคัญทางสถิติ (P-value) ค่าสถิติโค-สแควร์ ค่าองศาอิสระ และค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Square of Approximation: RMSEA) (Browne & Cudeck, 1993)

เกณฑ์การพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ ในโมเดลอยู่ในช่วง 12-30 ตัวแปรพิจารณา ดังนี้ (Hair et al., 2010)

1) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามากกว่า .92 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2) ดัชนีวัดความสัมพันธ์ (Relative Fit Index) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามากกว่า .92 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3) ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของเศษเหลือ (Standard Root Mean Square Residual: Standardize RMR) อยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้ามีไม่เกิน .08 โดย CFI ไม่ต่ำกว่า .92 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

4) ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) อยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามีค่าต่ำกว่า .07 โดย CFI ไม่ต่ำกว่า .92 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรณีตัวแปรที่สังเกตได้ในโมเดลอยู่ในช่วงไม่เกิน 12 ตัวแปร ใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้ (Hair et al., 2010, p. 672)

5) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามากกว่า .95 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

6) ดัชนีวัดความสัมพันธ์ (Relative Fit Index) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามากกว่า .95 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

7) ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) อยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้ามีค่าต่ำกว่า .07 โดย CFI ไม่ต่ำกว่า .97 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

และใช้เกณฑ์เพิ่มเติมจากที่ เสรี ชัดรัมย์ (2547, หน้า 15-42) ได้อธิบายไว้ว่า กรณีค่าโค-สแควร์ มีนัยสำคัญ ($p < .05$) ดังนี้

8) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 ถ้าค่าดัชนี GFI มีค่ามากกว่า .90 แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

9) ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjust Goodness of Fit Index: AGFI) ดัชนี AGFI

เป็นค่าที่ได้จากการปรับแก้ดัชนี GFI โดยคำนึงถึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวนแปร และขนาดขององศาอิสระ ซึ่งดัชนี AGFI มีคุณสมบัติเหมือนกับดัชนี GFI ค่าดัชนีที่มีค่ามากกว่า .90 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

10) ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-Square: /) เป็นค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลที่มีค่าองศาอิสระไม่เท่ากัน มีค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์น้อยกว่า 3.00

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 59.23 อายุ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 40.38 อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 49.62 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 25,000 จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 33.85 ตำแหน่งในสมาคมการค้า ลูกจ้างประจำ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 45.38 และอายุของสมาคมการค้า 1-5 ปี จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 40.38

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้ากระทรวงพาณิชย์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการรายด้าน	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน SD	ระดับความคิดเห็น
1.ด้านความโปร่งใส	4.16	0.52	มาก
2.ด้านการมีส่วนร่วม	4.18	0.52	มาก
3.ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.17	0.50	มาก
รวม	4.17	0.51	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ มีความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.18$) ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 4.17$) และด้านความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.16$) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลของการบริหารจัดการที่ดี

ประสิทธิผลของการบริหารจัดการที่ดี	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน SD	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความสำเร็จตามพันธกิจ	4.13	0.60	มาก
2. ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ	4.29	0.42	มากที่สุด
3. ด้านคุณภาพในการให้บริการ	4.29	0.42	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาองค์กร	4.27	0.47	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.25	0.28	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ ด้านประสิทธิผลของการบริหารจัดการที่ดี มีความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.29$) ด้านการพัฒนาองค์กร ($\bar{X} = 4.27$) และด้านความสำเร็จตามพันธกิจ ($\bar{X} = 4.13$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงยืนยันความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้ากระทรวงพาณิชย์ (ก่อนปรับ)

รายการ	เกณฑ์	ค่าที่คำนวณได้	ผลการพิจารณา
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	386.89	-
df	-	60	-
p-value	P>0.05	0.00	-
χ^2/df	$\chi^2/df < 2$	6.45	ไม่ผ่านเกณฑ์
CFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.94	ไม่ผ่านเกณฑ์
GFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.81	ไม่ผ่านเกณฑ์
AGFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.72	ไม่ผ่านเกณฑ์
RMSEA	ค่าเข้าใกล้ 0.0	0.145	ไม่ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ พบว่าค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า 386.86 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p-value = 0.00 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) = 6.45 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพันธ์ (CFI) = 0.94 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) = 0.81 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) = 0.72 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ย

ความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณ (RMSEA) = 0.145 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์ทุกค่า

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ห้วงองค์ประกอบเชิงยืนยันความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ (หลังปรับ) (n=260)

รายการ	เกณฑ์	ค่าที่คำนวณได้	ผลการพิจารณา
χ^2	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	39.92	-
df	-	47	-
p-value	P>0.05	0.75	-
χ^2/df	$\chi^2/df < 2$	0.85	ผ่านเกณฑ์
CFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	1.00	ผ่านเกณฑ์
GFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.98	ผ่านเกณฑ์
AGFI	ค่าเข้าใกล้ 1.0	0.96	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	ค่าเข้าใกล้ 0.0	0.000	ผ่านเกณฑ์

จากตารางที่ 4 พบว่า ดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยัน ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ (หลังปรับ) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ค่าไค-สแควร์ (χ^2) มีค่า 39.98 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p-value = 0.25 ค่าไค-สแควร์สัมพันธ์ (χ^2/df) = 1.14 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพันธ์ (CFI) = 1.00 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) = 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) = 0.96 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณ (RMSEA) = 0.01 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกค่า

ตารางที่ 5 อิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) ของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผลต่อตัวแปรประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดี

ตัวแปรเชิงสาเหตุ	ประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดี		
	DE	IE	TE
ด้านความโปร่งใส	0.51	0.29	0.80
ด้านการมีส่วนร่วม	0.44	-	0.44
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	0.45	0.49	0.94

จากตารางที่ 5 เมื่อพิจารณาประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่า ได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจาก ด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมา ด้านความโปร่งใสและด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาคความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นเพศหญิง อายุต่ำกว่า 30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 25,000 จำนวน ตำแหน่งในสมาคมการค้า เป็นลูกจ้างประจำ สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการของสมาคมการค้า ด้านความโปร่งใส ได้ให้ความสำคัญกับกฎเกณฑ์ เป็นอันดับแรก โดยเห็นว่าสมาคมควรมีกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการดำเนินงานของสมาคมได้รับความเห็นชอบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและดำเนินงานตามกฎเกณฑ์ของสมาคมอย่างเคร่งครัด รองลงมา คือ การตรวจสอบและกระบวนการทำงานนั้น เห็นว่าควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน มีแผนการติดตามการทำงานซึ่งจากผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิธา จิตติภากร (2546) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารงานของพนักงานเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัย พบว่า ความโปร่งใสของพนักงานเทศบาลตำบลอยู่ในระดับปานกลางและองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความโปร่งใสในการบริหารเทศบาล 1) การเปิดเผยข้อมูล 2) การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของรัฐ 3) ความรับผิดชอบในการบริหารงานอยู่ในระดับมาก 4) การให้ประชาชนติดตามตรวจสอบการบริหารงานและ 5) การบริหารความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบายสำหรับด้านการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการบริหารจัดการของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ ดังนั้น ปัจจุบันองค์กรไม่ว่าขนาดใดต่างก็ให้ความสำคัญกับการบริหารและการจัดการที่ดี นำหลักการต่าง ๆ มาบูรณาการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทขององค์กร ซึ่งการบริหารจัดการที่ดีนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเจริญเติบโตและการดำรงอยู่ต่อไปขององค์กร สอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ที่ว่า บริษัทฯ มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการและให้ความสำคัญกับระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับแนวคิดของ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2545) กล่าวว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ความสุจริตความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การสร้างธรรมาภิบาลในองค์กร คือ การมีความโปร่งใส มีความสำนึกรับผิดชอบ ตรวจสอบได้ และทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ธรรมาภิบาลเป็นเรื่องของหลักการบริหารแนวใหม่ที่มุ่งเน้นหลักการมีส่วนร่วมของทุกคนในองค์กร มีใช้หลักการที่เป็นรูปแบบทฤษฎีการบริหารงาน แต่เป็นหลักการการทำงาน ซึ่งหากมีการนำมาใช้เพื่อการบริหารงานแล้วจะเกิดความเชื่อมั่นซึ่งผลลัพธ์ที่ดีที่สุด คือ ความเป็นธรรม ความสุจริต ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรวิชัย เปรมชื่น (2558) ได้ศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐในระบบราชการไทย ผลการศึกษา พบว่า กรมบริการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนใหญ่เน้นการตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการหรือรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยกรมบริการที่มีประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้กับหน่วยงานภายนอกจะมีขีดความสามารถในการเพิ่มการบริการงานที่มีนวัตกรรมได้ (innovation services) ในส่วนกรมนโยบายเน้นให้ความสำคัญต่อการมุ่งรักษามาตรฐานระบบงาน และเน้นการจัดทำนโยบาย

แผนงานในระดับกระทรวงร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ไปสู่การปฏิบัติได้ผลดีขึ้นในขณะที่การบริหารจัดการของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้ความสำคัญกับความยุติธรรมมากที่สุด โดยควรมีเมตตาธรรม และความยุติธรรมในหน้าที่ รองลงมา คือ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์ กล่าวคือ การบริหารงานควรรับฟังความคิดเห็นของผู้ได้บังคับบัญชา วางตัวเป็นกลาง ในด้านของความซื่อสัตย์นั้น ควรมีการติดตามการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลสมาคมให้เป็นไปตามจรรยาบรรณที่ดี รวมถึงมีความซื่อสัตย์โปร่งใสในการดำเนินงานสามารถตรวจสอบได้ เมื่อพิจารณาประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า กระทรวงพาณิชย์ ด้านประสิทธิผลของการบริหารจัดการที่ดี พบว่า ได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจาก ด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมา ด้านความโปร่งใส และด้านการมีส่วนร่วมตามลำดับ โดยด้านประสิทธิผลของการบริหารจัดการที่ดี ให้ความสำคัญกับ ด้านคุณภาพในการให้บริการมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาองค์กร และด้านความสำเร็จตามพันธกิจ โดยการดำเนินงานควรนำระบบประกันคุณภาพมาใช้ในการบริหาร นำผลการประเมินมาปรับปรุงประสิทธิภาพ เพื่อสร้างมูลค่าให้กับสมาคม และสร้างความสำเร็จเติบโตให้กับสมาคม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรัตน์ ฉันทะนิ (2557) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี พบว่า หลักการบริหารวิสาหกิจยุคใหม่ที่นำมาใช้บริหารองค์กรมากที่สุด คือ หลักปฏิบัติที่ดีที่สุด ได้แก่ การสร้างพันธมิตรทางธุรกิจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างซื่อสัตย์ตรงไปตรงมา มีการบริหารจัดการตามบทบัญญัติของกฎหมายเป็นต้น ดังผลการสัมภาษณ์ของผู้บริหารที่ว่า ใช้การบริหารจัดการองค์กรโดยดำเนินธุรกิจตามกฎหมาย สร้างคุณค่าระยะยาวแก่ผู้มีส่วนได้เสีย มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ผู้เกี่ยวข้องและองค์กร รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม ไม่เอาเปรียบผู้บริโภคด้วยการ ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ สร้างพันธมิตรทางธุรกิจ ให้ผลตอบแทนกับทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม มีระบบการกำกับดูแลที่เชื่อถือได้ เน้นความโปร่งใสในการทำงานสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า หลักปฏิบัติที่ดีที่สุดเป็นวิธีการทำงานที่ดีที่สุดในแต่ละเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกหน่วยงาน จากหลายช่องทางทั้งตัวผู้นำ ผู้ร่วมงาน ผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการที่องค์กรพึงปฏิบัติสู่ความเป็นเลิศของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ได้ออกหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน พ.ศ. 2549 ในการสร้างคุณค่าระยะยาวให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียแก่องค์กร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดีของสมาคมการค้า ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดีนั้น ได้รับอิทธิพลรวมสูงสุดจาก ด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมา ด้านความโปร่งใส และด้านการมีส่วนร่วม ดังนั้น หากผู้บริหารสมาคมต้องการให้สมาคมมีการบริหารจัดการที่ดี ควรมีการดำเนินงานใน 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารควรมีแนวทางในการดำเนินงาน ที่มุ่งเน้นด้านการสนับสนุน และส่งเสริมให้บุคลากร มีส่วนร่วมในการควบคุม ตรวจสอบจริยธรรมการบริหารงานขององค์กร เพื่อสร้างจิตสำนึก และอุดมการณ์ในการรักษาจริยธรรมทางการบริหาร ส่งเสริมให้มีการกำกับดูแลสมาคม ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณที่ดี รวมถึงมีความซื่อสัตย์โปร่งใสในการดำเนินงานสามารถตรวจสอบได้

1.2 ด้านความโปร่งใส ผู้บริหารควรมีแนวทางในการดำเนินงาน ที่ให้ความสำคัญกับกฎเกณฑ์ รองลงมา คือ การตรวจสอบ และกระบวนการทำงานนั้น โดยเห็นว่าสมาคมควรมีกฎเกณฑ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน ของสมาคมได้รับความเห็นชอบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และดำเนินงานตามกฎเกณฑ์ของสมาคมอย่างเคร่งครัด ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน และมีแผนการติดตามการทำงาน

1.3 ด้านการมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรมีแนวทางในการดำเนินงาน ควรให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ หน่วยงานภายนอก และการสร้างเครือข่าย โดยเห็นว่าควรชี้แจงข้อมูล การบริหารจัดการสมาคมให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้รับทราบ ปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่าเทียมกัน และรักษาความสัมพันธ์อันดีกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งการดำเนินงานของสมาคมควรมีมนุษย์สัมพันธ์อันดีกับหน่วยงาน ภายนอก สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภายนอก ให้สิทธิประโยชน์ในการดำเนินงานร่วมกับสมาคมสำหรับ ผู้ที่เป็นเครือข่าย เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาถึงตัวแปรปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กร เช่น ความตึงเครียดจากการทำงาน วัฒนธรรมองค์กรที่เน้นจริยธรรม หรือวัฒนธรรมข้ามชาติและการศึกษาสาเหตุหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดประสิทธิผลองค์กรในเชิงลึกด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยครอบคลุมทุกกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับองค์กร เพื่อให้ได้ปัจจัยที่สำคัญในการนำไปพัฒนาและใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างประสิทธิผลขององค์กรให้สูงยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2558). *คู่มือสมาคมการค้า*. นนทบุรี: ผู้แต่ง.
- กัลยา วาณิชย์บัญชา. (2554). *สถิติสำหรับงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ธินิดา ลูติภากร. (2546). *การศึกษาเปรียบเทียบความโปร่งใสการบริหารงานของพนักงานเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม).
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2545). *ธรรมนูญขององค์กรอิสระ: เอกสารประกอบคำบรรยาย* 8 มิถุนายน 2545. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- พิเศษ ปันรัตน์. (2554). *การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- สรวิชัย เปรมชื่น. (2558). *คุณภาพงานในการบริหารงานระบบราชการไทย*. กรุงเทพฯ: สมาคมประกันคุณภาพแห่งประเทศไทย.
- สันติชัย เอื้องประสิทธิ์. (2551). *สาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากร*. กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์.
- สุรัตน์ ฉันทะนิ. (2557). ปัจจัยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสระบุรี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 6(2), 159-173.
- Browne, M. W., & Cudeck, R. (1993). Alternative ways of assessing model fit. In K. A. Bollen & J. S. Long (Eds.), *Testing structural equation models* (pp. 136-162). Newbury Park, CA: Sage.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). New York: Pearson.
- McGill, M. E., & Slocum, J. W., Jr. (1994). *The smarter organization: How to build a business that learns and adapts to marketplace needs*. New York: Wiley.
- Robbins, S. P. (1994). *Essentials of organizational behavior* (4th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.